

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının

2010-cu ildəki fəaliyyəti haqqında

H E S A B A T

Bakı 2011

MÜNDƏRİCAT

Giriş	3
Şuranın göstərdiyi dövlət dəstəyinin əsas istiqamətləri	
• Məlumat dəstəyi.....	3
• Konsultativ dəstək	4
• Metodiki dəstək	5
• Təşkilati-texniki dəstək	5
• Maliyyə dəstəyi	6
QHT-lərin vəziyyəti haqqında Milli Hesabat.....	8
Həyata keçirilən tədbirlər	
• Şuranın iclasları	9
• Beynəlxalq konfrans	9
• Digər tədbirlər	10
Beynəlxalq əlaqələr	
• Görüşlər.....	12
• Səfərlər.....	12
• Tərəfdaşlıq.....	13
• Birgə müsabiqələr	13
Yekun.....	14

Giriş

Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyəti özünün dinamik inkişaf mərhələsini yaşayır. Ölkəmizin getdikcə artan siyasi nüfuzu və iqtisadi qüdrəti bütün ictimai qurumların, o cümlədən vətəndaş cəmiyyəti institutlarının da fəaliyyətinə böyük vüsət verir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 27 iyul 2007-ci il tarixli Sərəncamı ilə Azərbaycan Respublikasının qeyri-hökumət təşkilatlarına dövlət dəstəyi Konsepsiyasının təsdiq edilməsi və həmin ilin dekabrında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının (bundan sonra Şura) yaradılması QHT fəaliyyətində yeni inkişaf mərhələsinin əsasını qoydu. Artıq dördüncü ildir ki, ölkə QHT-lərinin layihə və proqramlarına dövlət büdcəsindən maliyyə yardımı ayrılır, bu qurumların bütün potensialı cəmiyyətimiz üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən ictimai, sosial, mədəni məsələlərin həllinə yönəldilir. Azərbaycan QHT-lərinin fəaliyyət imkanları genişlənir, onların beynəlxalq əməkdaşlıq əlaqələri möhkəmlənməkdə davam edir.

Konsepsiyada və Şuranın əsasnaməsində təsbit edilmiş dövlət dəstəyinin əsas prinsip və formalarına uyğun olaraq, 2010-cu ildə qeyri-hökumət təşkilatları ilə əməkdaşlıqda onların ən müxtəlif təşəbbüsləri dəstəklənmiş və ölkədə vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı məqsədilə bir sıra tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Şuranın göstərdiyi dövlət dəstəyinin əsas istiqamətləri

- **Məlumat dəstəyi**

Şuranın, eləcə də ölkə QHT-lərinin fəaliyyəti barədə ictimaiyyəti məlumatlandırmaq, qeyri-hökumət təşkilatlarının inkişaf dinamikasını, yerinə yetirilən layihələrin icra vəziyyətini və nəticələrini işıqlandırmaq məqsədilə Şuranın 2008-ci ildə təsis etdiyi aylıq **“Vətəndaş cəmiyyəti”** jurnalının nəşri uğurla davam etdirilmişdir. 2010-cu ildə jurnalın 12 nömrəsi işıq üzünə görmüşdür. Jurnalda Şura və digər donorlar tərəfindən maliyyələşdirilmiş 400-dən çox layihə haqqında müfəssəl informasiya, məqalə və müsahibə verilmiş, bütövlükdə ölkə QHT-lərinin fəaliyyəti izlənməmiş, QHT qanunvericiliyi, QHT-hökumət münasibətləri və başqa vacib mövzular üzrə araşdırmalar aparılmışdır.

Keçən ildə olduğu kimi, bu il də QHT-lərin fəaliyyəti haqda silsilə televiziya verilişləri hazırlanmışdır. Şura ilə İctimai Televiziyanın reallaşdırdığı birgə layihə çərçivəsində Şuranın maliyyə yardımı müsabiqəsinin nəticələrinə, QHT-lərdə milli mühasibat uçotu standartlarının tətbiqinə, Şura tərəfindən maliyyələşən layihələrin yekunlarına, “Vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı və QHT-lərin dövlət tərəfindən maliyyələşdirilməsi: qazanılmış təcrübə və yeni imkanlar” mövzusunda iki günlük beynəlxalq konfransın nəticələrinə həsr olunmuş verilişlər hazırlanaraq efirə verilmişdir. Şuranın və ayrı-ayrı QHT-lərin maliyyələşən layihələr çərçivəsində həyata keçirdiyi tədbirlər ölkənin digər televiziya kanalları tərəfindən də il ərzində işıqlandırılmışdır.

2009-cu ildə Şuranın maliyyələşdirdiyi layihələrin nəticələrinə həsr olunmuş kitab 2010-cu ilin yanvar ayında çap edilmişdir. Kitabda Şura tərəfindən maliyyələşdirilmiş layihələr çərçivəsində görülən işlər və əldə olunan nailiyyətlər barədə ictimaiyyətə qısa məlumatlar verilmiş və illüstrativ materiallar yerləşdirilmişdir.

2010-cu ilin fevral ayından ölkə QHT-lərinin rekvizitləri və fəaliyyət istiqamətləri haqqında ictimaiyyətə geniş məlumatların verilməsi məqsədilə **“Azərbaycan QHT-ləri”** sorğu-məlumat kitabı Şura tərəfindən çap olunmuşdur. Kitabda 801 QHT haqqında əsas məlumatlar - QHT-nin

yaranma və qeydiyyat tarixi, rəhbəri, ünvanı, əlaqə vasitələri, üzvlərinin sayı, fəaliyyət istiqaməti və həyata keçirdiyi layihələr barədə məlumatlar verilmişdir.

QHT həyatına onlayn informasiya dəstəyinin verilməsi məqsədilə Şuranın hər gün yenilənən “**QHTXEBER.AZ**” saytı il ərzində uğurla fəaliyyət göstərərək, ölkədə ictimai sektora aid praktiki və nəzəri məsələlərin işıqlandırılması ilə məşğul olmuşdur. Sayt bütün ölkə QHT-lərinin 2010-cu ildə də reallaşdırdığı, o cümlədən Şura tərəfindən maliyyələşdirilən layihələrin həyata keçirilməsi prosesini hərtərəfli işıqlandırmaqda davam edir. Saytda QHT-lərin fəaliyyətini əks etdirən bütün növ xəbərlər, elanlar, hesabatlar yerləşdirilir, QHT qanunvericiliyi, donor fəaliyyəti, QHT-lərin koalisiya və beynəlxalq əməkdaşlığı haqqında materiallar ictimai müzakirəyə çıxarılır. Bundan başqa, Şura və onun fəaliyyəti haqqında ətraflı məlumat əldə etmək üçün təşkilatın Azərbaycan və ingilis dillərində rəsmi saytı (www.cssn.gov.az) fəaliyyət göstərir.

• **Konsultativ dəstək**

Şuranın 2010-cu ildə elan etdiyi maliyyə yardımı müsabiqəsinin istiqamətləri, şərtləri, qaydaları və digər sahələrdə dövlət dəstəyinin alınması imkanları barədə ölkə QHT-lərini məlumatlandırmaq, onları maraqlandıran məsələlərə aydınlıq gətirmək məqsədilə mütəmadi olaraq **konsultativ sessiyalar** təşkil edilmiş və bu sessiyalarda 200-dən çox QHT-yə müxtəlif məsləhətlər verilmişdir.

«Mühasibat uçotu haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 13.2-ci maddəsinə uyğun olaraq, qeyri-hökumət təşkilatları 2010-cu ildən etibarən Qeyri-Hökumət Təşkilatları üçün Milli Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun tərtib edilmiş formada illik maliyyə hesabatı hazırlamalı və aprel ayının 1-dək Maliyyə Nazirliyinə təqdim etməlidirlər. Hesabatı vaxtında təqdim etməyənlər və ya səhv hesabat təqdim edənlər üçün Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 247-1-ci maddəsi ilə yüksək cərimə sanksiyaları müəyyənləşdirilmişdir. Qanunun icraçısı müvafiq icra hakimiyyəti orqanı kimi Maliyyə Nazirliyi olmasına baxmayaraq, Şura göstərilən qanunun icrasının ilk ili olduğunu nəzərə alaraq, hesabatların tərtibi və təqdim edilməsi işində həm Maliyyə Nazirliyinə, həm də QHT-lərə köməklik göstərmək haqda təşəbbüslə çıxış etmişdir. Bu məqsədlə Şura və Maliyyə Nazirliyinin rəhbərlikləri arasında görüş keçirilmiş, birgə fəaliyyət üçün işçi qrupu yaradılmışdır.

QHT-lərin Milli Mühasibat Uçotu Standartlarına (MMUS) keçidi, Maliyyə Nazirliyinə verəcəyi illik maliyyə hesabatlarının təqdim etmə qaydaları, bu sahədə onların bilik və bacarıqlarının artırılması üçün Şura tərəfindən ölkə QHT-lərinə məsləhət xidməti təşkil edilmişdir. Bu məqsədlə **2010-cu ilin fevral** ayında Şura tərəfindən fəaliyyət planı hazırlanmış və mütəxəssislərdən ibrət 15 nəfərlik qrup yaradılmışdır. Fevral ayının 4-dən 18-dək qrup üzvləri Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin uçot siyasəti şöbəsi tərəfindən təşkil olunmuş 5 günlük təlim kursunda iştirak etmiş və lazımı təlimatlar aldıqdan sonra Şuranın müəyyən etdiyi ofislərdə hesabatların tərtibi üçün QHT-lərə ödənişsiz məsləhət xidməti göstərmişlər. Region QHT-lərinə də həmin mütəxəssislər tərəfindən məsləhət xidməti Quba, Qəbələ, Şirvan, Mingəçevir və Şəmkir şəhərlərində fəaliyyət göstərən Regional QHT-lərin Resurs və Təlim Mərkəzləri vasitəsilə həyata keçirilmişdir. Məsləhət verilən ünvanlar və vaxt qrafiki Şuranın www.cssn.gov.az və www.qhtxeber.az saytlarına yerləşdirilmiş və bu haqda “Vətəndaş cəmiyyəti” jurnalında yazılar dərc edilmişdir.

May və iyun aylarında Şura əlavə olaraq adı qeyd olunan Regional QHT-lərin Resurs və Təlim Mərkəzləri vasitəsilə QHT-lər üçün “Milli Mühasibat Uçotu Standartlarının tətbiqi və QHT-lərin idarə edilməsinin əsasları” mövzusunda 5 günlük təlimlər təşkil etmişdir. Həyata keçmiş tədbirlər nəticəsində 376 nəfər QHT mühasibi və digər işçilər MMUS barədə məlumatlandırılmışdır. Aparılan birgə işin nəticəsində 1 iyul 2010-cu il **tarixədək 961** qeyri-

hökumət təşkilatının illik maliyyə hesabatı təqdim etməsinə nail olunmuşdur. 2010-cu il noyabr ayında isə hesabat təqdim etmiş QHT-lərin sayı **1114-ə** çatmışdır.

Hesabat təqdim etmiş QHT-lərin siyahısı Şuranın www.qhtxeber.az saytında yerləşdirilmişdir.

17 dekabr 2010-cu ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası ölkədə vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı, o cümlədən QHT-lərə dövlət dəstəyinin reallaşdırılması tədbirləri çərçivəsində maliyyə yardımı müsabiqələri ilə bağlı ictimai məlumatlandırma sessiyalarını həyata keçirmişdir. Yerli QHT rəhbərləri, icra strukturlarının nümayəndələri və KİV təmsilçilərinin iştirakı ilə keçirilən tədbirlərdə 2011-ci ildə QHT-lərin maliyyələşdirilməsilə bağlı elan edilmiş maliyyə müsabiqəsinin mövzuları, qaydaları və şərtləri haqqında məlumat verilmişdir. Eyni tədbirlər Gəncə, Quba, Lənkəran, Şəmkir, Mingəçevir və digər şəhərlərdə də həyata keçirilmişdir.

• **Metodiki dəstək**

QHT sektorunun institusional inkişafının təmin olunması üçün geniş maarifləndirmə işlərinin aparılması vacibdir. QHT idarəçiliyinin qanuna müvafiq və beynəlxalq standartlara uyğun təşkili ilə bağlı xüsusi nəşrlərin hazırlanması daim Şuranın gündəmində olmuşdur. Bu məqsədlə Şura QHT fəaliyyətinin əsas sahələri üzrə hazırladığı metodik vəsaitlərin ekspert qruplarında müzakirə edilərək, daha da təkmilləşdirilməsi praktikasından faydalanmaqda davam edir. Şuranın maliyyə yardımı müsabiqəsi çərçivəsində təcrübəli təşkilatların QHT idarəçiliyinə aid bir sıra vəsaitlərin hazırlanması təşəbbüslərinə dəstək verilmiş və həmin vəsaitlər nəşr edilərək QHT-lər arasında yayımlanmışdır.

Bununla yanaşı, Şura tərəfindən maliyyələşdirilən layihələrin icra vəziyyəti və nəticələri barədə ictimaiyyətə məlumat vermək üçün 2010-cu ilin sonunda xüsusi kitab hazırlanaraq nəşr edilmişdir. Kitabda 2010-cu ildə QHT-lərin həyata keçirdiyi layihələrin hər biri haqda məlumatlar və illüstrativ materiallar verilmişdir.

• **Təşkilati-texniki dəstək**

QHT təmsilçilərinin idarəçilik qabiliyyətinin artırılması, QHT-lərdə kargüzarlıq işlərinin və mühasibat uçotunun qanunun tələblərinə uyğun aparılması, bu sahədə milli QHT-lərin, xüsusilə ölkənin regionlarında fəaliyyət göstərən QHT-lərin bilik və bacarıqlarının artırılması Şuranın qarşısında duran başlıca vəzifələrdən biri olmuşdur. Bu məqsədlə Bakı şəhərində və ölkənin regionlarında silsilə tədbirlər həyata keçirilmişdir.

20 may 2010-cu ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası QHT-lərin mətbuatla əlaqələrinin qurulmasına aid aylıq silsilə təlimlər keçirmişdir. Təlimlərdə iştirakçılara QHT-lərin müasir kütləvi informasiya vasitələri ilə əlaqələrinin qurulmasının və inkişaf etdirilməsinin nəzəri və praktiki əsasları haqda biliklər verilmiş və bu sahədə mövcud vəziyyət peşəkar mütəxəssislər tərəfindən şərh edilmişdir.

23 iyun 2010-cu ildə Şura Quba QHT-lərin Resurs və Təlim Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə layihə təklifinin hazırlanması və layihə idarə olunması, QHT-lərdə mühasibat uçotunun aparılması mövzularında seminar keçirmişdir. Region QHT-ləri rəhbərləri və mühasiblərinin, eləcə də yerli ictimai qurum və icra strukturları nümayəndələrinin qatıldığı bu tədbirdə uğurlu layihə təklifinin hazırlanması və layihələrin həyata keçirilməsi məsələləri müzakirə olunmuş və yerli QHT-lərə lazımı təlimatlar verilmişdir.

7 iyul 2010-cu ildə Şura Şirvan QHT-lərin Resurs və Təlim Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə layihə təklifinin hazırlanması və layihə idarə olunması mövzusunda region QHT-ləri üçün

növbəti seminar keçirmişdir. Şirvan, Sabirabad, Lənkəran, Saatlı, Salyan, Biləsuvar, İmişli, Masallı rayonları QHT rəhbərlərinin, Şirvan şəhər icra strukturları nümayəndələrinin qatıldığı bu tədbirdə, həmçinin QHT-lərdə mühasibat uçotu və Maliyyə Nazirliyinə illik hesabatın təqdim edilməsi qaydaları, eləcə də Şura tərəfindən maliyyələşdirilən layihələrin icrasının mövcud vəziyyəti və uğurlu nəticələrin əldə olunması üçün tələb olunan işlər barədə ətraflı fikir mübadiləsi aparılmışdır.

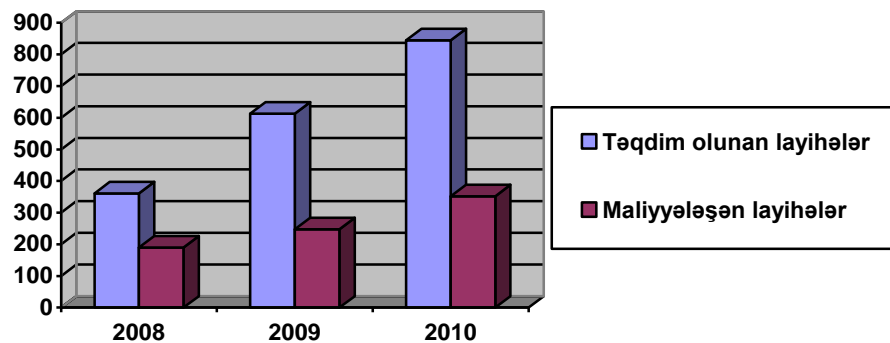
2010-cu ilin may, avqust, noyabr və dekabr aylarında ölkənin 5 region mərkəzində (Quba, Qəbələ, Mingəçevir, Şirvan, Şəmkir) fəaliyyət göstərən QHT Resurs və Təlim Mərkəzlərinin təlimçiləri komandasının iştirakı ilə Şura regionlarda fəaliyyət göstərən QHT-lər üçün Milli Mühasibat Uçotu Standartlarının tətbiqinə dair məsləhət və maarifləndirmə, QHT-lərin idarə edilməsinin əsasları, layihə təkliflərinin hazırlanması mövzularında təlimlər təşkil etmişdir. Bu təlimlərə 400-dən çox QHT nümayəndəsi cəlb olunmuşdur.

• Maliyyə dəstəyi

Şura tərəfindən maliyyələşdirilmiş layihələrin həyata keçirilməsi Azərbaycanın ictimai sektorunda böyük canlanma yaratmış, vətəndaş cəmiyyəti quruculuğunun mühüm nəzəri və praktiki məsələlərinin cəmiyyətdə yenidən qabardılmasına təkan vermiş, milli donor institutunun formalaşması yolunda atılmış real addımların böyük əhəmiyyətini nümayiş etdirmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası 2010-cu ildə QHT layihələrinin maliyyələşdirilməsi üçün bir neçə mərhələdə maliyyə yardımını müsabiqəsi elan etmişdir. 1-ci maliyyə yardımını müsabiqəsində (08 dekabr 2009 - 15 yanvar 2010-cu il) Şuraya 569, 2-ci maliyyə yardımını müsabiqəsinə (25 iyun -23 iyul 2010) 210, bununla yanaşı Counterpart International Təşkilatı ilə keçirilən birgə müsabiqəyə (19 mart – 16 aprel 2010) 25, “Qaradağ-Sement” ASC ilə keçirilən birgə müsabiqəyə (13 aprel – 07 may 2010) 60, sərbəst mövzu istiqaməti üzrə isə 61 (**cəmi 845**) layihə təqdim olunmuşdur. Bütövlükdə müsabiqələrə ərizə təqdim edən 845 QHT-nin Şuradan tələb etdiyi ümumi məbləğ 8 milyon manata yaxın olmuş, Şuranın müsabiqə fondu isə 2 102 000 manat təşkil etmişdir.

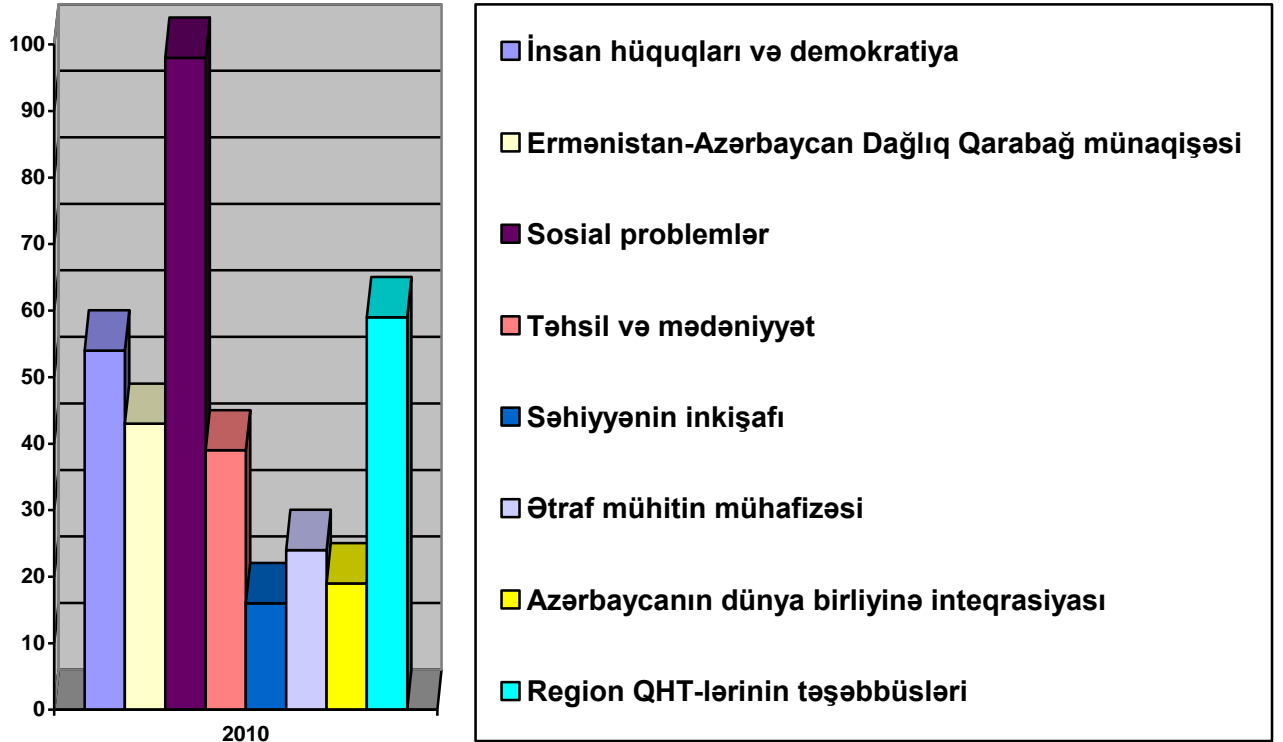
Məlumat üçün bildiririk ki, Şuraya təqdim olunan layihələrin sayı 2008-ci ildə 361, 2009-cu ildə 489 layihə təşkil etmiş, 2010-cu ildə isə Şuraya layihə təqdim edən QHT-lərin sayı 845-ə çatmışdır.

Milli QHT, dövlət orqanlarının və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri olan 24 nəfər ekspertin iştirakı ilə layihələrin ekspertizası təşkil edilmiş və layihə təkliflərinin hər biri ayrı-ayrılıqda 2 müxtəlif ekspert tərəfindən qiymətləndirilmişdir.

2010-cu ildə maliyyə yardımının istiqamətləri, müsabiqə fondu, maliyyələşən layihələrin sayı barədə məlumat aşağıdakı cədvəldə verilmişdir:

№	İstiqamətin adı	Şuranın ayırdığı məbləğ	Maliyyələşən layihələrin sayı
1	İnsan hüquqları və demokratiya <i>O cümlədən:</i> QHT-lərin ictimaiyyətlə əlaqələrinin qurulmasına 14 layihə 100500 manat, Qaçqın və məcburi köçkünlərin hüquqlarının beynəlxalq səviyyədə müdafiəsi 3 layihə 11500 manat, korrupsiya ilə mübarizə mövzusunda 3 layihə 23000 manat	473.120,6	54,0
2	Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması	232.000,0	43,0
3	Azərbaycanın dünya birliyinə inteqrasiyası	85.731,7	19,0
4	Ətraf mühitin mühafizəsi	151.406,0	24,0
5	Region QHT-lərinin təşəbbüslərinin dəstəklənməsi <i>O cümlədən:</i> Ekoloji məsələlər 8 layihə 68786 manat, təhsil və mədəniyyət məsələləri 4 layihə 24300 manat, Gənclərlə əlaqədar 12 layihə 53000, narkomaniya ilə mübarizə 2 layihə 9000 manat, Qarabağ mövzusunda 2 layihə 11500, insan alveri ilə mübarizə sahəsində 1 layihə 6500 manat, turizmin inkişafı 2 layihə 10500 manat, sahibkarlığın inkişafı layihə 17500 manat, digər sosial məsələlər 27 layihə 138014 manat	339.100,0	59,0
6	Təhsil və mədəniyyət	224.494,0	39,0
7	Səhiyyə məsələlərinə dair təşəbbüslər	71.800,0	16,0
8	Sosial və iqtisadi məsələlər <i>O cümlədən:</i> Gənclərlə əlaqədar 11 layihə 61500 manat, Qadın və ailə məsələləri 14 layihə 78500 manat, Qaçqın və məcburi köçkünlərin problemləri 14 layihə 84000 manat, İnsan alveri ilə mübarizə 8 layihə 47500 manat, narkomaniya ilə mübarizə 2 layihə 9000 manat, Sahibkarlıq fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi 6 layihə 31500 manat, Turizmin potensialının gücləndirilməsi 6 layihə 31500 manat	524.347,7	98,0
	CƏMİ	2.102.000,0	352,0

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə 2010-cu il ölkəmizdə “Ekologiya ili” elan edildiyinə görə Şura ekoloji layihələrə xüsusi diqqət yetirmişdir. **09 dekabr 2010-cu ildə** Şura “Ekologiya ili” çərçivəsində maliyyələşdirdiyi ekoloji layihələrin yekunlarını müzakirə etmişdir. Ətraf mühitin mühafizəsi və əhalinin sağlamlığı məsələlərinə daim böyük diqqət yetirən Azərbaycan dövlət başçısının bu təşəbbüsü bütün ölkə ictimaiyyəti, o cümlədən qeyri-hökumət təşkilatları tərəfindən dəstəklənmişdir. “Ekologiya ili”nin tədbirləri sırasında kütləvi ağacəkmə kampaniyaları, maarifləndirmə işi və ekoloji monitorinqlər həyata keçirilmişdir.

2010-cu ildə Şura tərəfindən ekoloji mövzular üzrə maliyyələşdirilmiş 31 layihəyə 169 000 manat vəsait ayrılmışdır. Yerinə yetirilmiş ekoloji layihələr çərçivəsində 5 QHT ağacəkmə kampaniyası ilə məşğul olmuş, 22 QHT maarifləndirmə tədbirləri həyata keçirmiş, 12 QHT ekologiya sahəsinə aid 10 min nüsxədən artıq müxtəlif kitab, informasiya bukletləri və boşurlar çap edərək yaymışlar. İcrasına 7200 nəfərdən artıq adamın cəlb edildiyi layihələr əsasən Şabran, Yevlax, Gəncə, Mingəçevir, Sumqayıt, Lənkəran, Sabirabad, Bərdə rayonlarında həyata keçirilmişdir.

QHT-lərin vəziyyəti haqqında Milli Hesabat

Şura tərəfindən ölkəmizdə ilk dəfə olaraq Azərbaycan Respublikasında QHT-lərin vəziyyəti haqqında Milli Hesabat sənədi hazırlanmışdır. Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyətinin son iyirmi illik inkişaf təcrübəsinin nəzəri və praktiki aspektlərinin təhlili hesabatın hazırlanması üçün mühüm əhəmiyyət kəsb etmişdir. **25 iyun 2010-cu ildə** Milli Hesabatın ictimaiyyətə təqdimat tədbiri keçirilmişdir. Dövlət nümayəndələrinin, beynəlxalq təşkilatlar və xarici ölkə səfirlikləri təmsilçilərinin, QHT rəhbərləri və medianın iştirakı ilə “Landmark” Biznes Mərkəzində keçirilən tədbirdə Azərbaycanda QHT sektorunun inkişaf mərhələləri və cari vəziyyəti bir daha təhlil edilmişdir. Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyevin 27 iyun 2007-

ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq olunmuş “Azərbaycan Respublikasının qeyri-hökumət təşkilatlarına dövlət dəstəyi Konsepsiyası”nın Hesabatın hazırlanması üçün faktiki olaraq baza sənədi rolunu oynadığı qeyd edilmişdir. Hesabat 7 fəsildən ibarətdir: 1-ci fəsil – İctimai birliklərin yaranma tarixinə ümumi baxış; 2-ci fəsil – QHT-lərin hüquqi bazası; 3-cü fəsil - QHT sektorunun ümumi mənzərəsi (statistika); 4-cü fəsil – QHT-lərin təsnifatı; 5-ci fəsil – QHT-dövlət münasibətləri; 6-cı fəsil – QHT-lərin maliyyə mənbələri və 7-ci fəsil – QHT-lər beynəlxalq müstəvidə.

Tədbirdə bəzi beynəlxalq təşkilatların Azərbaycanın ictimai sektoru haqqında yanlış faktlara istinadən verdiyi məlumatların qeyri-dürüstlüyü vurğulanmışdır. Qeyd edilmişdir ki, bundan sonra həmin qurumların bu hesabatdan istifadə edərək verəcəyi qiymət və şərhlər daha obyektiv xarakter daşıyacaq, habelə bu hesabat tədqiqatçı və araşdırmaçılar üçün də etibarlı ilkin mənbə rolunu oynayacaqdır. Hesabat ingilis dilinə tərcümə olunaraq nəşr edilmiş, ölkəmizdə və xaricdə fəaliyyət göstərən beynəlxalq təşkilatlar və QHT-lər arasında yayılmışdır.

Həyata keçirilən tədbirlər

- **Şuranın iclasları**

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası haqqında Əsasnamənin 4.7 bəndinə müvafiq olaraq Şura mütəmadi şəkildə öz iclaslarını keçirmişdir. **2010-cu ildə Şuranın 12 iclası** olmuşdur. Bu icaslarda Şuranın fəaliyyətinin səmərəli təşkili, maliyyə yardımı müsabiqələrinin keçirilməsi, müsabiqə nəticələrinin müzakirəsi, beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq və birgə qrant müsabiqələri, Azərbaycan Respublikasının qeyri-hökumət təşkilatlarına dövlət dəstəyi Konsepsiyasından irəli gələn digər məsələlər müzakirə edilmiş və müvafiq qərarlar qəbul edilmişdir.

- **Beynəlxalq konfrans**

25-26 noyabr 2010-cu ildə “Park Inn” hotelində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının təşəbbüsü ilə ölkəmizdə ilk dəfə olaraq **“Vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı və QHT-lərin dövlət tərəfindən maliyyələşdirilməsi: qazanılmış təcrübə və yeni imkanlar”** mövzusunda iki günlük beynəlxalq konfrans keçirilmişdir. Konfransın məqsədi vətəndaş cəmiyyətinin inkişafına çalışan hökumət, QHT və beynəlxalq donor təşkilatlarla birgə QHT sektorunun inkişafı ilə bağlı nəzəri və praktiki məsələlərin müzakirə edilməsi, qabaqcıl ölkələrdə QHT-lərin dövlət tərəfindən maliyyələşdirilməsi təcrübəsinin öyrənilməsi və yayılması, habelə QHT-hökumət əməkdaşlığının səmərəsinin artırılmasında effektiv vasitə və işlək mexanizmlərin aşkarlanmasından ibarət olmuşdur.

Konfransda Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini, Beynəlxalq Humanitar Yardım üzrə Dövlət Komissiyasının sədri cənab Əli Həsənov, ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinin ölkə üzrə koordinatoru cənab Keith Simmons, Counterpart International təşkilatının vitse-prezidenti xanım Arlene Lear, ATƏT-in Bakı Ofisinin rəhbəri cənab Ali Bilge Cankorel və Açıq Cəmiyyət İnstitutu – Yardım Fondunun icraçı direktoru cənab Fərda Əsədov açılış nitqi ilə çıxış etdilər. Qeyd edildi ki, belə bir konfransın Azərbaycanda keçirilməsi son illər ölkənin sürətlə artan iqtisadi qüdrətinin və cəmiyyətdə gedən demokratik proseslərin daha da dərinləşməsinin nəticəsi olaraq, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının inkişafına da böyük təkan verir.

Konfransda 25 ölkənin təmsilçiləri, eləcə də Azərbaycanda fəaliyyət göstərən diplomatik korpusun və beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri, yerli hökumət nümayəndələri və bir sıra tanınmış QHT-lərin rəhbərləri iştirak etmişlər. Konfrans Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında

Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası ilə yanaşı ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyi Vətəndaş Cəmiyyəti Layihəsinin, Counterpart International Təşkilatının, Açıq Cəmiyyət İnstitutu – Yardım Fondunun və Qeyri-Kommersiya Hüququ üzrə Beynəlxalq Mərkəzin, Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyi və ATƏT-in Bakı Ofisinin yaxından iştirakı və dəstəyi ilə həyata keçirilmişdir.

Konfransda vətəndaş cəmiyyətinin inkişafında QHT-hökumət əməkdaşlığı, iqtisadi və sosial sahələrdə ehtiyac duyulan xidmətlərin göstərilməsinə QHT-lərin dövlət tərəfindən cəlb olunması və vətəndaş cəmiyyətinin inkişafı naminə beynəlxalq tərəfdaşlıq məsələləri paralel sessiyalarda geniş müzakirə edilmişdir.

İki günlük müzakirələrin sonunda konfransın yekun sənədi olaraq, “Bakı Bəyannaməsi” qəbul edilmişdir. Bəyannamədə vətəndaş cəmiyyətinin davamlı inkişafına münbit şəraitin yaradılması üçün hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsində regional və beynəlxalq əməkdaşlıq şəbəkəsinin formalaşdırılması, QHT-lərə dəstək verən dövlət qurumları və fondların təcrübəsinin öyrənilməsi, qarşılıqlı informasiya və təcrübə mübadiləsi məqsədilə onların beynəlxalq əməkdaşlıq şəbəkəsinin yaradılması, region və beynəlxalq əhəmiyyətli layihələrdə birgə iştirakçılığın təmin olunması və sair mühüm məsələlər öz əksini tapmışdır.

Konfrans beynəlxalq QHT təcrübəsinin Azərbaycanda uğurlu tətbiqi, eləcə də Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu nailiyyətlərinin dünyaya yayılması, Azərbaycan QHT-lərinin beynəlxalq tərəfdaşlıq imkanlarının genişləndirilməsi, QHT-lərin dövlət tərəfindən maliyyələşdirilməsində Azərbaycanın qazandığı uğurların təşviqi baxımından müstəsna əhəmiyyət kəsb edən bir beynəlxalq tədbir olmuşdur.

• Digər tədbirlər

İl ərzində QHT sektorunun inkişafına yönəlmiş, həmçinin QHT sektorunun iştirakı ilə reallaşdırılan bir sıra ictimai əhəmiyyətli məsələlərə həsr olunmuş aşağıdakı silsilə tədbirlər həyata keçirilmişdir:

28 yanvar 2010-cu ildə “Park Inn” hotelində 2009-cu ilin yekunları, Şuranın fəaliyyəti, layihələrin icra vəziyyəti barədə ictimaiyyətə hesabat verilmiş və maliyyələşdirilən layihələrlə bağlı nəşr edilmiş kitabın təqdimatı keçirilmişdir. Kitabda 2009-cu ildə QHT-lər tərəfindən həyata keçirilən layihələrin hər biri haqda geniş oxucu kütləsinə məlumatlar verilmişdir.

30 mart 2010-cu ildə “Kino evi”ndə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının maliyyə yardımı ilə çəkilmiş “Soyqırım” filminin nümayişi olmuşdur. Dövlət, səfirliklər, QHT, KİV və ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilən tədbirdə 1918-ci ildə Quba rayonunda silahlı erməni-daşnak dəstələrinin dinc əhaliyə qarşı törətdiyi soyqırımı haqqında film nümayiş edilmiş və bu film haqda fikirlər bildirilmişdir.

31 mart 2010-cu ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının maliyyə dəstəyi ilə çəkilmiş daha bir - “İrəvan: danışır canlı şahidlər” filminin nümayişi **“Muğam evi”ndə** olmuşdur. Filmdə İrəvan xanlığının tarixinə, rus imperiyası və sovet dönəmlərinə ekskurslar edilmiş, eləcə də ermənilərin yerli azərbaycanlı əhaliyə qarşı yürütdüyü etnik ayrışdırıcılıq siyasəti və soyqırım faktları canlı şahidlərin ifadə və müsahibələri vasitəsilə verilmişdir.

18 may 2010-cu ildə Şura Qarabağ həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması məsələlərinə həsr olunmuş dəyirmi masa keçirmişdir. Tədbirdə Qarabağ həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında Şuranın və QHT-lərin həyata keçirdiyi tədbirlər haqqında

məlumatlar verilmiş, Qarabağ mövzusu ilə əlaqədar reallaşdırılan layihələrin effektivliyi, bu istiqamətdə işləyən QHT-lər və digər qurumlar arasında koordinasiyanın zəifliyi, Qarabağ müharibəsindən zərər çəkmiş insanların hüquqlarının beynəlxalq məhkəmələrdə qorunmasında QHT-lərin rolu, 2010-cu ilin may ayının 23-də qondarma DQR-də keçiriləcək seçkilərə QHT-lərin etirazı və Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı peşəkar təbliğat sisteminin qurulması haqqında geniş fikir mübadiləsi aparılmışdır.

20 iyul 2010-cu ildə “Park Inn” hotelində Şura QHT mövzusu üzrə ölkə jurnalistləri üçün elan etdiyi yazı müsabiqəsinin nəticələrinə və qaliblərin mükafatlandırılmasına həsr olunmuş tədbir keçirmişdir. Çoxsaylı QHT və media təmsilçilərinin iştirak etdiyi təntənəli tədbirdə münisflər olaraq, tanınmış, nüfuzlu qəzetlərin baş redaktorları çıxış etmişlər. Onlar müsabiqəyə təqdim olunan QHT mövzulu yazıların əksəriyyətinin yüksək peşəkarlığını və ictimaiyyətin diqqətinin QHT fəaliyyətinə yönəldilməsində bu yazıların rolunu qeyd etmiş, belə müsabiqələrin medianın inkişafında və QHT-media əməkdaşlığında xüsusi önəm kəsb etdiyini bildirmişlər. Tədbirdə 6 nəfər jurnalistə 1-ci, 2-ci və 3-cü yerlər üzrə, 10 nəfər jurnalistə isə həvəsləndirici mükafatlar təqdim edilmişdir.

22 dekabr 2010-cu ildə Şura Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı 2010-cu ildə maliyyələşdirdiyi layihələrin nəticələrinin müzakirəsinə həsr olunmuş tədbir keçirmişdir. QHT və layihə rəhbərlərinin, ekspert və mütəxəssislərin, eləcə də medianın iştirakı ilə keçən tədbirdə layihələr, onların icrası və effektivliyi barədə müzakirələr aparılmışdır.

2010-cu ildə Şura Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı 52 layihəyə 302,349 manat vəsait ayırmışdır. Bu layihələr Azərbaycanın 18 rayon və şəhərində - Ağdam, Ağcabədi, Ağstafa, Bakı, Bərdə, Beyləqan, Qax, Goranboy, Quba, Göygöl, Füzuli, Lənkəran, Sumqayıt, Tərtər, Şirvan, Şəki, Xaçmaz və Zaqatala rayonlarında, habelə 6 xarici ölkədə - Almaniya, ABŞ, Belçika, Bolqarıstan, Rusiya və Türkiyədə həyata keçirilmişdir. 2010-cu ildə Dağlıq Qarabağ mövzusu üzrə maliyyələşən layihələr çərçivəsində **14 müxtəlif kitab, buklet, broşur** və ya jurnal dərc edilmiş və bunlardan 8 nəşr məhsulu xarici dillərdə buraxılmışdır. **9 internet səhifəsi** hazırlanmış, yeniləndirilmiş və ya xarici dilə tərcümə edilmiş, **7 sənədli film** çəkilmiş və ya xarici dillərə tərcümə edilmişdir. Bunlardan “Soyqırım” filmi ABŞ-da nümayiş etdirilmişdir. QHT-lərin bu layihələr çərçivəsində hazırladıqları **materiallar əsasən 9 dildə** Azərbaycan, ingilis, rus, türk, alman, fransız, yapon, bolqar və gürcü dillərində hazırlanmışdır. 5 QHT tərəfindən **4 beynəlxalq, 1 yerli səviyyəli konfrans** keçirilmiş və bunlardan 2-si xarici ölkədə Belçika və Türkiyədə olmuşdur. **9 QHT beynəlxalq mətbuatda erməni yalanlarının ifşa edilməsi**, Qarabağ həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması sahəsində işlər görmüş, bu tədbirlərdən dördü Belçika, Bolqarıstan, Türkiyə və Almaniyada həyata keçirilmişdir. **5 QHT** Erməni təcavüzünün ağır nəticələri, qaçqın və köçkünlərin, minadan zərər çəkənlərin **problemlərinin öyrənilməsi və ictimailəşdirilməsi** işini həyata keçirmişdir. **4 QHT** Qarabağ mövzusunda **seminar keçirmiş, maarifləndirmə işi** təşkil etmiş, **6 QHT qaçqın və köçkünlər** üçün müxtəlif **peşə təlimi və peşə kursları**, 4 QHT isə onlar üçün yeni iş yerlərinin yaradılması və hüquqi yardımın göstərilməsi xidmətini təşkil etmişdir.

Tədbirdə çıxış edən QHT rəhbərləri Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı layihə yerinə yetirən QHT-lərin Şura nəzdində əlaqələndirici qurumunun yaradılması və birgə tədbirlərin həyata keçirilməsi üzrə koordinasiya işi aparılmasını təklif etmişlər. QHT təmsilçiləri, həmçinin Dağlıq Qarabağ mövzusu ilə bağlı layihələrin maliyyələşdirilməsinə ölkənin özəl sektorunda çalışan sahibkarların da cəlb edilməsi üçün əməli tədbirlər görülməsinin zəruriliyini bildirmişlər.

Beynəlxalq əlaqələr

• Görüşlər

Ölkədə QHT sektorunun beynəlxalq standartlara cavab verən səviyyədə inkişafını təmin etmək, xarici dövlətlərin analoji qurumlarının təcrübəsini öyrənmək məqsədilə Şura beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığa böyük önəm vermişdir.

İl ərzində İsveç Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyi ölkə üzrə menecer Klass Rasmussen, ölkə üzrə məsləhətçi Cesssika Pellrud və İsveçin Bakı şəhərində yerləşən konsulluğunun vitse-konsulu Bəhram Atabəyli, Açıq Cəmiyyət İnstitutu-Yardım Fondu (ACİ- YF) Bakı Ofisinin icraçı direktoru cənab Fərda Əsədov, Türkiyə Qəzetçilər Federasiyasının (TGF) nümayəndə heyəti və nümayəndə heyətinin rəhbəri Türkiyə Qəzetçilər Federasiyasının sədri Atilla Sertel, NTV-nin buro rəhbəri, TGF-nin baş katibi Merih Ak, Sakarya Qəzetçilər Cəmiyyətinin sədri Matur Sefai, Kayseri Qəzetçilər Cəmiyyətinin sədri Vəli Altinkaya, Avropa İttifaqının Azərbaycanadakı Nümayəndəliyinin müşaviri Jan Lui Lavrof, BMT-nin Qadın Məsələləri üzrə İnkişaf Fondunun (UNİFEM) eksperti xanım Linda Herşkoviç, BMT-nin Azərbaycan Respublikasındakı rezident əlaqələndiricisi və BMT İnkişaf Proqramının Nümayəndəsi Fikrət Akçura, ATƏT-in Bakı Ofisinin rəhbəri cənab Bilge Cankorel və digərləri ilə keçirilən görüşlərdə Şuranın yaranması, son bir illərdə gördüyü işlər, QHT-lərin proqram və layihələrinin dövlət tərəfindən maliyyələşdirilməsi haqqında ətraflı məlumat verilmiş, əməkdaşlıq barədə fikir mübadiləsi aparılmışdır.

Səfərlər

Şura sədrinin rəhbərliyi ilə dörd nəfərdən ibarət nümayəndə heyəti Türkiyə Qəzetçilər Federasiyasının dəvəti ilə **aprelin 21-23-də İzmir** şəhərində səfərdə olmuşdur. Səfərin məqsədi 24 aprel tarixi ilə bağlı ermənilərin qaldırdığı qondarma soyqırım iddialarına qarşı çıxış edərək, Türkiyə-Azərbaycan qardaşlığının sarsılmazlığını nümayiş etdirmək, ötən əsrdə Qafqazda və Türkiyə ərazilərində baş vermiş müdhiş erməni cinayətləri haqqında əsl tarixi həqiqətləri dünyaya çatdırmaqdan ibarət olmuşdur.

Səfər çərçivəsində silsilə tədbirlər, o cümlədən Şuranın yardımını ilə QHT layihələri çərçivəsində hazırlanmış təbliğat materiallarının - kitab, broşur, sənədli film və fotoların nümayiş etdirildiyi sərgi keçirilmişdir. Bunların sırasında “Çanaqlıdan başlanan yol”, “Soyqırım” (Quba), “İrəvan: danışır canlı şahidlər” sənədli filmləri, “Erməni yalanları”, “Qarabağ abidələri”, “Məcburən erməniləşdirmə”, “Bağanis Ayrım soyqırımı”, “Qarabağ gündəliyi” və 43 adda digər kitablar, eləcə də 100-ə yaxın fotosəkil olmuşdur. Bu materiallarda ermənilərin türk-müsəlman əhaliyə qarşı Azərbaycan və Türkiyə ərazilərində törətdikləri soyqırım cinayətləri ifşa edilərək, tarixi gerçəkliklər faktlara və arxiv sənədlərinə istinadən şərh olunmuşdur. Sərgidə erməni silahlı quldur dəstələrinin Türkiyə bölgələrinə hücumunu əks etdirən fotosəkillər ilk dəfə nümayiş etdirilmişdir. Sərgidə Türkiyə mətbuatı, televiziya və radiolarının İzmirdəki bölgə müxbirləri, jurnalist birlikləri və qeyri-hökumət təşkilatları nümayəndələri, eləcə də İzmir şəhər rəhbərləri iştirak etmişdir.

Səfər çərçivəsində nümayəndə heyəti Türkiyə jurnalistləri ilə birlikdə “Yeni əsr” televiziyası vasitəsilə yayımlanan 1,5 saatlıq birbaşa efirdə qondarma erməni soyqırımı ilə bağlı fikirlərini bildirmiş, bu siyasətin ifşası üçün Türkiyə və Azərbaycanın bütün müvafiq qurumlarının, o cümlədən QHT-lərinin daim birlikdə olması və sıx əməkdaşlıq etməsinin vacibliyi bir daha vurğulanmışdır. Bu məsələlər barədə Şura sədri Türkiyənin NTV, TRT, Ege TV və digər telekanallarının xəbərlər proqramına müsahibələr vermişdir.

- **Tərəfdaşlıq**

02 dekabr 2010-cu ildə ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Hüquqları Bürosu, ATƏT-in Bakı Ofisi və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası “Qeyri-hökumət təşkilatlarının yaradılmasına dair beynəlxalq standartlar” mövzusunda iki günlük seminar keçirmişdir. ATƏT və Şura təlimçilərinin apardığı seminarlarda birləşmək hüququnun əhatə dairəsinə aid beynəlxalq və milli qanunvericiliyin icmalı, birləşmək hüququnun təminatı sahəsində qabaqcıl təcrübənin öyrənilməsi, ictimai birliklərin formalaşdırılması nəzəriyyəsi, hüquqi şəxsin təsis edilməsi (ictimai birliklərin qeydə alınması), fəndreyzing, qrantların qeydiyyatı və hesabatların təqdim olunması, eləcə də ictimaiyyətlə əlaqələrin qurulması və təlimçilərin təlimi üzrə metodologiyanın öyrənilməsi məsələləri üzrə müzakirələr olmuşdur.

14 dekabr 2010-cu ildə “Park Inn” hotelində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının, ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyi Vətəndaş Cəmiyyəti Layihəsinin, Counterpart International təşkilatının və Qeyri-Kommersiya Hüququ üzrə Beynəlxalq Mərkəzin (İCNL) birgə təşkilatçılığı ilə “Azərbaycanda QHT-lərin illik maliyyə hesabatı: problemlər və perspektivlər” mövzusunda dəyirmi masa keçirilmişdir. Tədbirdə Maliyyə Nazirliyinin, Ədliyyə Nazirliyinin, Vergilər Nazirliyinin və beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri “QHT-lərin illik maliyyə hesabatı: mövcud vəziyyət və problemlər”, “Hüquqi ünvanın dəyişdirilməsi barədə QHT-nin məlumat vermək öhdəliyi”, “QHT-lərin vergi hesabatlığı: problemlər və sanksiyalar”, “Maliyyə hesabatlığı sahəsində digər ölkələrin ən yaxşı təcrübəsi”, “İllik maliyyə hesabatı və QHT-lərin problemləri” mövzularında müvafiq məruzələrlə çıxış etmişlər. QHT-lərin illik maliyyə hesabatı və hüquqi ünvanın dəyişdirilməsi barədə məlumat vermək öhdəliyi mövzuları üzrə məruzə və müzakirələrdə səsləndirilmiş müddəalar əsasında təkliflər paketinin hazırlanması və onların müvafiq dövlət strukturlarına təqdim olunması barədə razılıq əldə edilmişdir.

- **Birgə müsabiqələr**

19 mart 2010-cu ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyinin maliyyələşdirdiyi və Counterpart International təşkilatı tərəfindən icra edilən Vətəndaş Cəmiyyəti Layihəsi ilə birgə QHT-lər üçün ətraf mühit və iqlim dəyişikliyi, qadın və gənclərin inkişafı məsələləri mövzusunda maliyyə yardımı müsabiqəsi elan etmişdir. Aprel qayınının 16-dək davam edən müsabiqəyə 25 QHT-dən layihə təklifi daxil olmuşdur. Şuranın və Vətəndaş Cəmiyyəti Layihəsi ekspertlərinin birgə iştirakı ilə bu layihələr müzakirə olunmuş və 6 layihənin maliyyələşdirilməsi barədə qərar qəbul edilmişdir.

13 aprel 2010-cu ildə Şura “Qaradağ-Sement” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti ilə birgə maliyyə yardımı müsabiqəsi elan etmişdir. Şura və “Qaradağ-Sement” ASC-nin sosial tərəfdaşlıq proqramı çərçivəsində həyata keçirdikləri bu maliyyə yardımı müsabiqəsində QHT-lər üçün ictimaiyyətlə əlaqələrinin qurulması sahəsində peşəkar kadrlarının hazırlanması, yoluxucu xəstəliklər haqqında mövcud vəziyyətin öyrənilməsi və bu sahədə profilaktik tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün təkliflərin hazırlanması, sosial təşəbbüslərin dəstəklənməsi mövzularına üstünlük verilmişdir. May ayınının 7-dək davam edən müsabiqəyə 60 QHT-dən layihə təklifi daxil olmuşdur. Şuranın və “Qaradağ-Sement” ASC ekspertlərinin birgə iştirakı ilə bu layihələr müzakirə olunmuş və 33 layihənin maliyyələşdirilməsi barədə qərar qəbul edilmişdir.

Yekun

2010-cu ildə Şura Azərbaycan Respublikasının qeyri-hökumət təşkilatlarına dövlət dəstəyi Konsepsiyasından irəli gələn məsələlərin həlli istiqamətində daha bir addım ataraq, ölkəmizdə vətəndaş cəmiyyətinin möhkəmləndirilməsi işinə öz töhfəsini vermişdir. Növbəti illərdə Şura beynəlxalq tərəfdaşlarla birgə grant müsabiqələrinin davam etdirilməsini, milli QHT-lərin idarəçilik təcrübəsinin zənginləşdirilməsi üçün Beynəlxalq QHT Məktəbinin yaradılmasını, habelə QHT fəaliyyətinin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması üçün QHT xartiyasının hazırlanması, QHT sektoru haqqında milli hesabatın yeniləşdirilməsi, vətəndaş cəmiyyətinin gücləndirilməsi üçün milli strategiyanın və fəaliyyət planının hazırlanması və digər bu kimi vacib məsələlərin reallaşdırılmasını nəzərdə tutur.